

გუთნის-დედა,

მამულის-მოვლისათვის.

კელი მოსწორება ტფილისში.
ა. გურსულიძის სტაჟებაში.
გვიან, საკუთარ სახლში.

გამოიცემა ორჯერადი
ერთხელ ფასი ერთი
წლის გამოცემის ვანგ
«ცისკარზე» კვლავ აწერს
ერთი მასული, რომელიც
არ აწერს ორი მსგეო

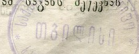
«ცისკარზე» დამატება.

ნ. 19

განცხადება.

მომავალს 1865 წელს ჩუქნი ქართული სიტყურებითი ჟურნალი «ცისკარი» გადადება მეძღვრეს წლოვანებაში; ამ შვიდის წლის განმავლობაში, როგორც შექმნივებით გამოდიოდა ეს მამულის-ერთა ჟურნალი, იცინა მსოფლიდ რედაქციის დახლოებულთ თანამშრომელთა მამასადამე თუ რამე ნაკლულეგანება მოჭსდევდა ამ საქმეს, იმისი მიხეხი საკუთრად რედაქციას არ უნდა მიეწერებოდეს, რადგანც ეს რედაქ-

ცია ერთგულად ცდილობს ჟურნალის წარმატებასა მოვლის დახმარებით, და ამ ექმნის წლის განმავლობაში არ მოუკლია შეკადინეობა და რაც დონე ჭქონია არ დაუხოვავს თავისი შრომა. მომავალის წლისათვის ვიმედოვნებთ, რომ ვიდევ უფრო უკეთ და განუწყლებით გამოიყენებთ, რასაკერეულია თუ რომ დაგვესმარება ქართულთ სახოვადოება, რომელითვედაც სრული იმედი აქვს რედაქციას დამკარბული. უამ იმედით ვერც ერთს რედაქციას ვერ შეუკლიან მართელ სმელეთსელ ამისთანა საქმის წარმოება. ჟურნალი არის სასოვადო შრომა და სახოვადის სწავლისა და წარმატების დრომა, მამასადამე თვითოეული, ვისაც უკვარს თავისი მამული და ენა, უნდა აჩვენებდეს ამ საკანს შექმნას

შედეგებისაშენი. გარდა ამისა, ამით უროფო ვიძღვრებოთ, რომ ვინცვი გვეულება გა-
 მონილი მწერალი ქართულს ენაზედ
 არიან დცისერის შექმნი, ლუთქვეს კიდევ
 თავიანთის შრომის არ მოკლება და ეო-
 ველთუხ დიდი შექმნობა თავიანთის მწე-
 რლობით. ამ ქართველთ მწერლობის რჩე-
 ვით და იმასთან მოღვაწეობით, მომ-
 ვალს წიღიწიღს ჟურნალი გაიკოფება
 ექვს წიწიღად; რადგანც უოველი საზო-
 გადო და კერძობითი საგანი, უმეტესად
 ქართველთ ძველის ჩუწულებით, დიწუება
 ხდომთო სიტუთ და ამასთანავე, რადგანც
 რუდაქციანს ეგულება ამ საგანში დაგელო-
 ვნებული და დიდად კითილის მოსურნე
 ჩუწნი, უოვლად უსამღვდოელთესი ქუთაი-
 სის ვახიკოვანი გაბრიელ, ამისთანს ზირ-
 ველს ნაწილში იქნება უოველი მწერლობა
 რაცვი რამ შეესება ხდომთო საგანსა, ამ
 ნაწილის მმართველი იქნება თუთ რუდაქ
 ტორი ი. კერესელიძე; მეორეს ნაწილში
 იქნება უცხო ქუწუნის, ანუ საკუთარი
 ჩუწნი ქართული სიტუერება, რომლის
 მმართველი იქნება ლავ. არდახიანი; მესა-
 მუმი წკრილი, დირსად მიღებული ლექსე-
 ბი, ამ ნაწილის მმართველი თ. გრ. დ.
 თრბელიანი; მეოთხეში ჰსწავლა და კელო-
 ვნება; რომელშიაც შემოვიტანთ ისტორი-
 ულს, სამეცნიეროს, საფილოლოგიოს და
 სს. რომლის მმართველი იქნება დიმ. ბა-

ქრბე; მეოთხეში იქნება ^{სს. ქართველთ}
 ანბავი რამ, გარევევა ახლად გამოცემლის
 წიგნებისა, გინა თხულებისა, და შექუწედ
 სსუა და სსუა ანბავი, ამისი მმართველი
 იქნება ნიკ. ბერმენოვი. როგორც შემოთა
 ვსოქუთ, თუთოეულს ნაწილზედ აღვიოქვეს
 მომავალს წელიწადს შრომის მიღება და
 ღახბარება. ამით გარდა, ზატავ საცემთ
 დცისერის თანამშრომელთ, რომელთაც
 აღვიოქვეს, თუმცა იცნობენ მკითხულნი,
 მკრამ მაინც რუდაქ ან სკროდ რაცს
 განმკორთს ამითი სახელები: თ. გ. ბარ-
 თოვი, დ. ბერიოვი, ვაბრიელ ვახიკოვანი,
 გ. დიდებულიძე, თ. გიორ. ერის-თავი (გე-
 ნურალ ოტინქანტერი) რომლის თხულება
 იქნება დაბეჭდილი თუტომბრის დცისერის
 ნუმერში, თ. რაფ. ერის-თავი, ზლ. იოსე-
 ლიანი, თ. ალ. თრბელიანი, გრ. რჩეუ-
 ლოვი, ან. ფურცელაძე, დიმ. ეიფიანი.
 ი. აკ. წერეთელი, მის. ჩივიანი, კნ. ბარ-
 ბარე ვორჯაძისა, და ჩუწნი შეთხველთა-
 დმი უწეებულნი ფსევედონიძეები, სახელდობ:
 მოლაუბე, თორმეტნი მეტევენი დასს. ამ
 დცისკართან გამოვა დამატებასავით ქარ-
 თული მამულის მივლის განუთი იგუთნის
 დედა რომელშიაც იბეჭდება გამოცდილის
 ბკრონომების მამულის მოვლის თხულებ-
 ბები. დცხკარიო ვამოვა თვეში ერთ წიგ-
 ნად ექვსი დიდის ტანის თაბახიღვან ათ
 თაბახამდინ, რომლის ფანი არის წელი-

წადში ექჭი მანეთი, სოლო შინ ანუ სსუა ზღვილებში ვაკზავნით მუდი მანეთი. დამატების, ესე იგი «გუთნის-დედის» ფასი არის ვინც «ცისკარზედ» კელს აწერს ერთი მანეთი, ვინც არ აწერს და დამატებას ცალკე მოიწერს, ორი მანეთი, გაგზავნით. ვცხაც სურდეს დაბარება «ცისკარისა» თუ «გუთნის-დედისა» უნდა აცნობებდნენ რედაქციას, კუკიში, საკუთარს კერსელადის სახლებში და ფასსაც თან უნდა გამოგზავნიდნენ.

რედაქტორი და გამომცემი ი. კერსელიძე.

სიმინდის მნიშვნელობა.

(გაგრძელება.)

მისიზის მინდვრებში უოველთვს ერეკებიან ღორთა ფარებსა, მათვს მოუვანილს სიმინდებში, სადაცა რჩებიან იმა ღრობდე, ვიდრე სრულებით შესჭამენ ტაროთა და თუთქმის ღეროთაცა, და დასდებიან ვარვისნი სასოცათა.

ურთად ბევრი სიმინდი იხმარება საა-

რეუთავთს.

დასავლეთის შტატებში არიან დამართულნი დიდროანი არეის ქვაბები, სადაც უოველ წლობით არეის გამოსახდელობა ხმარობენ რამდენსამე ათას ხალავარს სიმინდსა.

მუშაობა ამა ქარსნებში არის ბუდითა და გამოხანადს დურდოს მაშინვე უქცევენ ღორთა საკვებარს გეჯებში, რომელნიც არ მიეკარებიან ვიდრე სრულებით არ განულდება. ამ გვარად ნასუქი ღორთ სასოცს დრომდის საში კვრის წინათ კიდევ უკვეყენ სიმინდის მარცვლებითა. ამიტომ ამისმს სორცმა და ქონსა მიიღოს სიმპგრე.

როდესაც დასდებიან ვარვისნი სასოცათა, მაშინ გარეკენ საკველად იმდენს, რამდენიც იმ ხელათ საჭირო იქმნება და დანარჩენი ისევ იკვებებიან.

მრავალნი ფერმის მუხატრონენი თუთანვე ჰსოცვენ თვსთ ღორთა, და სოცნიკი ცოცსლად მთელის ფარობით ჰტხავნიან ცინცინატში, ხანლუისში და სსუა ქალაქში, სადაც არიან დიდრონი უასახანები, სორდაფები და საკახავები.

ეს ქარსნები ძალიან მარჯვეთ არიან დამართულნი: ღორთ ურეკებიან განიერს ღორთ-სარეუთ კიბეებზედა, შემოთა ატაქებში, სადაც მათ ვერ ჩაქქის ტვინში დარტემითა ჰბნედენ, და შედეგ სახვლით

უსურუტუნ გულსა; ჯაგარს აკლუჯენ და
 ჰეველუჯენ წელის ბუღითა; აცლიან
 გულ-რუძლთა, შიგანსა, ასე გაცქლუფილ
 ღორებს ჩამოუშეგენ თოჭებით ძირსა.
 სადაც ერთს მინუტში ჰეოჯენ ნაწილ-ნა-
 წილათ. აქავე სჭრიან ბარკლებსა და გვე-
 რდებსა, და აცლიან ნამეტნავს სიმსუ-
 ქნესა.

ეს ნაჭრები ქვემოთა სადგომში მარილ-
 დებიან, და როდესაც საკმაოდ აძლადევენ
 მარილითა, მისან აწიკებენ ნავეებში, და ბა-
 რულებსკი აკანჯევენ.

ამ ანამრობს ქონებს წმიდათ აღნობენ
 დიდროსს ქვაბებში, და ასხევენ წვრილს
 ბოჭკებში.

მიკანი და სხ. წვრილმანი იხმარებიან
 სახნის ქარსებში; ჯაგარი გროვდება და
 იწევა, ერთის სიტყვით ეოველთ ნაწილ-
 თან განმოაქუსთ უმცირედესნი მისნი სა-
 რუებლობანი.

ცინცინატში ზოგიერთს წელიწადს
 იკვლება ნახევარ მილიონამდე ნახუქი
 ღორი. ეს ქალაქი ფრიად მდიდარია ბუ-
 ვრის სტინის სანთლის და სახნის ქარ-
 სებითა; იქ ამ წმინდათ გადადნარს ქი-
 ნიდან სწურამენ ჩინებულს ერბოსა, რო-
 ძედიც იხმარება ეოველს საქართვებში,
 და ფარციაში თვთქმას ზეთის-სილის
 ზეთშიაც ურევენ.

დაჭრბით ზემოთ მოხსენებულთ ქალაქები

ფრიად მდიდარნი არიან სურსათითა და
 სა და ქონითა; ესენი უმართვენ ეოველს
 ძეგრთებულთ შტატების და ინგლისის
 ფლორია, და ეოველთა საჯაჭრო ნავთა,
 ამერიკის სამხრეთის მხრის ზღანტაციებსა
 და ანტილიას კუნძულებში.

სიმიინდი იხარება საქონლის საკვებ-
 რათაცა; მათი ხორცი ამის გამო ძალიან
 გუმრიულდება და სექდება, ცხენები სჭამენ
 დიდის მადითა და ამ საჭმლით სდებიან
 დონიერნი და მაგარნი.

სახამებლისათუც ბლომა სიმიინდსა
 სმარობენ; მონახადს სიმსუქნესა სმარობენ
 არვის გამოხასდელათა და შამინების სა-
 ცხებლათა, და ღვრანი და ძირკვნი იძ-
 ლევიან კარეს სითბოსა.

არც ერთი სარწოიანი მცენარე არ არის
 ასე კარგათ გამოხაუწეველი ზირუტეცს
 კვებაში, და არც აძლევს, როგორც ზე-
 მოთა ვსთქეთო ასე უხვს მკასა, როგორც
 სიმიინდი.

ლ. სერებრიაკოვი.

(გაგრძელება შემდგომში იქნება.)

ცნობა ნუსხითან, აბრეშუმის ადებ მიცემო-
ბასეჲ წარსულს წელიწადს.

ნუსხით, **15** სეკდემბრის. წელს აბრეშუ-
მის ადებ-მიცემობა პრიელ სუსტათ მიდის.
ვაჭრება მოსყოფითგან მოვლოდენენ ცნობას
და ამისათჳს აღარა იეიდესრა; რადგანც
ბასრებში მსვიდგელნი ძჳრათ მოიანოკებო-
და, ამისათჳს მცსოვრებთაც თავი დანებეს
მოტანასა. რადგანც ვაჭრები სსჭა ქმტე-
რებიტან ველარანს გასდნენ, მეტი ცნა ზრ
ჭქონდათ აბრეშუმის სვიდვან მიჭქვეს კელი,
მაგრამ ისეკი აღარ ვაჭრობენ, რა ვაჭრო-
ბაც იყო სოლმე ამ დროს. გალიანის
მსწიღვან ცნობამ მოგუცა ცოტა ოდენი
შემწეობა; იქ თურმე ფასი აწეულა და
დიდ ძალს აბრეშუმს თურმე ვიდულობენ
ვეროზიის ვაჭრები: რადლეს და დინენ-
რისაგან გამოგზავნილი ნოქარები, აბრე-
შუმის ფასის დაცემა მოსკოვში და ნიჟე-
ლოროდის იარშუკაში, მახსთანაჲე უფულობა
პრიელ აჯჯრეებს ჩქტნს ვაჭრებს. ამ ცო-
ბაჲში უფრო ფასი შაჴცირეს ჩქტნს აბ-
რეშუმსა. შუათანა აბრეშუმი წარსულს წე-
ლიწადს ისეიდებოდა დიდის სისხარულით
1-მან და **60** კობა.--**1**. **30** კ. ახლავი

ისეიდება **1** მან და **55**--**1**-მან **45** კ.
ამ სუთის დღის წინეთ ბასარში როგორღაც
ფსინსული ადებმიცემობა მოსჭდა: ერთს
დღეს ფასი ავიდა სტილში **15** კობაჲკა-
მდინ და რაც აბრეშუმი იყო, ერთს მი-
ნუტს სრულებით გაისეიდა. სოფლებში ფა-
სის ამღლება რომ შეიტყეს, ბასრება აი-
ვისნენ აბრეშუმი; მაძასადაჲე შეიძლება გს-
თქუათ, რომ ისეჲე ისე წავიდა ადებ-მი-
ცემობა, როგორც უოფილა თჳთქმის წარ-
სულს წლებში. დიდი სარკებლობა მისცა,
აბრეშუმის ადებ-მიცემობამ ვაჭრებს, რომე-
ლთაცა შეიძინეს მრავალი ფული ნუსხის
უგსდში, ამისათჳს ეოველი ვაჭარი ეტა-
ნება ნუსხს, როგორც აბრეშუმის ადებ-მი-
ცემობის შუაგულს, მაგრამ ამ ცოტას დრო-
ებითგან მაკება შეიცვალა; რადგანც უცხო
მსრის ვაჭრებმა დაიწყეს ამ მსარესედ
დენა და აბრეშუმის სვიდვა. ეს საჲქაოდ
იგრძნეს ჩქტნმა ვაჭრებმა და ამისათჳს
ადებ-მიცემობას უმატებენ, რა არის ეკე-
ბის ეს მოუწვევარი ევეროზიის სტუმრები
როგორმე მოვიპოროთ.

თუცა სოგნი ჰტონებენ, რომ აბრეშუ-
მის ისეთი გასავალი აღარ არისო, მაგ-
რამ რაც რამ აბრეშუმი მოიანოკება ნუსში,
სრულებით გაიტანენ მოსკოვი და საძს-
ღუზარს გარეთ. მოსკოვის ფაბრიკების კუბ-
ცების გარდა, რომელნიცა საჲქაოდ ეიდუ-
ლობენ აქ აბრეშუმს, ნემენცების ვაჭარი

გიდმოსახლდა აქ, რომელიცა ბევრს აბრე-
მუმს იკვთამს. ანბობენ კერძანიოტანაც
ბევრნი აზირებენ მოსკლას აბრეშუმის სას-
ეილათაო, თათრულის აბრეშუმის გაკე-
თება ახლა უფრო უკეთესად და უკეთეს
მდგამრებაშია. ვიდრე ადრე; თან და თან
დიდს წარმატებაში მიდის; სოფლებითგან
მეტანილი აბრეშუმი შარშანდელსედ ბევრით
სუფთაა; მაგრამ ეს არის ერთი, რომ ას-
ლა ცოტა არ არის, რომ ბორცტ მოქ-
მედება შემოვიდა; სოცნი ერთნი აბრეშუ-
ში ურეკენ რაღებხაც, რა არის წონაში
მეტო მოვიდესო. შესედავთ, ნახავთ, რომ
სახასიაზობით მრეილ კარგია; თუ დიდი გა-
მოდელილება არა აქქს კაცს აბრეშუმში,
მრეილ მხელად შეატეობს, მაგრამ ისე
გასმირდა ესლა, რომ მოსახალში მოსკო-
ვის ვაჭრების ნოქრები სტეუვდებთან, ამის
გამო, ბევრნი ერიდებან მომეტებულის
ფასის ცადებასა, რა არის არა ერთხრათ,
ამის მისეღვთ კარგი და სუფთა აბრეშუ-
მიც ფასსა ჰკარგავს. რომელთაცა პატარა-
აბრეშუმის ქარხანები ჰქონდა, ბევრმა და-
კეტეს, რადგანც მაკდენი არა მისცარა
აბრეშუმის ღებმიცემობამ; რომელმაც უცხო
ქქტრისამ გახსნა ქარხანა, მაკდენით წინ
არ წასულა. ადგილობრივ მცხოვრებთ
აბრეშუმსედ; მართალია იყო დრო, როდე-
საც იმათი აბრეშუმი ფუთი **150** მანე-
თათ ისეიდებოდა, მაგრამ ახლა ფასით

მრეილ შორს დაიწია.
დიდროანის ქარხანის მქონებელთ, ეო-
ვლისუფერი აქქს საჭირო, რომ უნდოდეთ
განმშქნირებება, მაგრამ იმათ უკეთესობა
სრულებით არ ეტეობათ. ეაქს სრულებით
არა გზავნიან მოსკოვში, არ ვიცით ამის-
თვს რომ იქ ამათს აბრეშუმს კარგი გა-
სხვალა არა აქქს, თუ სსჭა მისეყნია,
მხოლოდ გზავნიან საფრანკეთში და იტა-
ლიაში. ერთმა ფრანცუზმა, რომელიცა
აღებ მიცემობს აბრეშუმით, გვიანბო, პირ-
ველი ეაჭი მოსკოვში ისეიდება ოცდა ათ
თუმნათაა ფუთი. მსეიდველი ადგილობრივ
უიღულობს ფუთს კარგის ეაჭისას ისუთ-
მეტ თუმნათ, ლიონში რომ გავზავნოს,
გზის ხარჯი, ზომლინა, ერთი მეორე
ჯდება ექქს თუმნადინ; იქ ფუთი ისეიდება
ოცდა ათ თუმნადინ; და მოკება რჩებათ
დიდი. ამბობენ, რომ აზირებენო აქ ეაჭის
სასუველოს გამართვასაო, ეს რომ მოხე-
დეს უკეთესი აღარ შეიძლება. ამას გარდა
მუშებშიაც ჩაკლულეკანება გვაქქს, არ არის
რომ ახლა იქქს დედაკაცებმაც მუშაობა,
რომლით ცოტა იმედიო, ჯერ აქამდინ ნუ-
სმი გაუიღუღია აბრეშუმი **1680** ფუთა-
დინ.

ზარკების მსეიდველიც ბევრნი არიან
მარშანდელსავით. რადგანც პატარა მოქარ-
ხანებმა დაკეტეს თავიანთი ქარხანა, ამის-

თუხ ბანბა სრულებით არ შემოაქწესთ, რადგანც მხოლოდ ისინი ესიდებოდნენ ქალაქში ბანბას. დიდი ქარხანის მეზატრონენი თუთან გზავნიან ჰირდაზირ ევროპაში, იძლევიან ფუთში **15** მანეთსა, მარშანდელსჯედ **5** მანეთით მეტსა. იტალიაში და ფრანციაში ჰარკები გაიტანეს **7** ათას ფუთადინ; იმასიან ბაზრებში **15** ათასადინ ავაო. ფრანცუზები ისე აღარ ეტანებიან ჰარკებს, რადგანც ფეწსჯედ გამსმარი ჰარკები არ აძლევენ კარეს აბრეშუმს. ჰირველი ადგილი იტალიანურის ჟანმის ჰარკებისა არის ირიკურის სოფელი, აქედან ესიდებიან ნუსში უფრო ჰარკებს. იტალიის ჟანმის ჰარკის ფასი არის მარშანდელსჯეით **25** მან და **26** მან. ფუთი წმიდა იტალიანურისა **29** და **50** მანეთი. საფრანგეთში ისე განითქო ნუსის აბრეშუმის ჰარკების ქება, რომ ერთი ორთა მოვიდნენ წელს მსუიდეგლნი მარშანდელსჯედა. ბოლოს მინდა ვსთქუა, თუ რამდენი არის გატანილი მარშანდელი აბრეშუმი წრეგანდელს წელიწადს.

გატანილია აბრეშუმი **14 000** ფუთი,
1,450,000 მანეთისა.

--ჰარკები **15,500** ფუთი. **550,000**. მ.
--თესლი აბრეშუმის კინსა. **200** ფ.
450,000. მ.

--ეჭი და ბამბა. **50,000**.

სრულებით: **2, 070,000** მანეთისა.

უადუღესი ღონისძიება, ამოყვანისათუხ წმინდა სწთლის ლაქისა, თუ ღვეთისა, ხავერდიდგან, მუღდიდგან და შალიდგან.

უნდა აიღო ქალაღლის ნახევი გრმელი, მეტქუჭენო გრმლათევი. ამ ქალაღდს მოუკიდო ალი ცეცსლისა, დაიჭირო კელში, რომლისაც ალი ახლო დაუპირდაპირო იმ ალაგსა, სადაც ახნევია ლაქი, თუ ღვეთი წმინდა სამთლისა იმ გვარის ზომიერებით, რომ დანხეული აღაგი მცირედ შესურდეს, მაშინ იმისი ალი, ისე ამოსწოვს და გაასუფთავებს, რომ ნახალიც აღარ ეტეობდეს ლაქისა თუ ღვეთის ნახნეულობისა, ხავერდსჯედ, მუღსჯედ და შალსჯედ. ()

() ღონისძიება ეს უფრო საადვილოა, ვიდრე ღონისძიებანი უ პუღლის მაერ მოსხენებული, მხოლოდ შესაბე წმინდა სამთლის ლაქებისა, მოსხენებულთა გუთნის ღედის გასეთში. ა. სეკტაგერს ქწესქე ნ. 17.

ღონისძიება; თუ როგორ უნდა ამოვიღეს სავერდიდან, მუდიდან და შალიდან ლაქები სსჭა და სსჭა ცხემიანის სისველისაგან დასწეული.

მროსის ნაღველი ცადურიე თავის წონა ადულებულს წეაღში, მერე მუდის ნაჭერი ჩაასველე, რომლითაცა ამოწმინდე ლაქები, აღნიშნულის ნიეთებიდან. ისე ამოსწმენდს, რომელ თითქო ლაქი არსად სწევიანო.

ადული ღონისძიება მელანის შემხადები-სათჳს.

აიღე ერთი წილი გუნდა, დაამტვრიე მომხოთ, გაურიე იმისი მესამედის წონა დანაული ძაღა, ჩეურე რომელსამე ჳურ-ჳელში, ანუ ქაღალდშია დაასხი მცირედი წეალი ტფილი, ანუ ცივი, აურიე სქლათ რომელიც ერთს დღეზედ შხათ იქნება მე-ლანი; მსგავსი მოხარშულისა. მერე გასხენ ცოტ-ცოტა, ანუ სრულიად საკმაო

წეაღში და ისმარე. (*)

ღონისძიება ფენის დუტკოს (მასოლის) მო-რწენისა.

ცხარე მძარი ჩაასხი სტაქანში, აიღე ერთი თავი ხასვი, გაფცქვენ და დაშალე შიგნით გულამდენ, ნახლენები იმ ხასვისა ჩეურე მძარში, მერე ერთს საათს უგან და-იწეე დაღება თითო ნახლენისა დუღვაზედ და შეისვეე შიგნით მაგრა: ორ საათში ერთ-თხელ იცვალე, ერთი ღამეც იმითი გქონ-დეს შესვეული; ამ რიგათ, უტკიურათ მოსჭამს დუტკოს საბოლოო მორწენით.

აღუქსანდრე ე. ნათიევი.

ც. სეკტემბერს. ჩუბ. წელსა.

(*) მკურნარობაში ადულობისათჳს. შეიძლება, არე-ული ჳემოსწენებულს ჳომიერებით, ატარებულეს ქაღალღში გახვეული და გაჭირების დროს მცირედ მცირედი გასწას წეაღში და ისმაროს, საწერელის ტარება აღარ დასჭირდება.